

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра міжнародних економічних відносин та управління проектами

В. П. ВЕРДЖУЧО
Професор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Саврилюк С. В. *С. В. Саврилюк*
Протокол № 2 від «16» жовтня 2019 р.

№32116102019

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності

підготовки бакалаврів

галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 056 - Міжнародні економічні відносини
освітня програма - Міжнародні економічні відносини

Програма навчальної дисципліни «ОБЛІК І АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ» підготовки бакалаврів, галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 056 – Міжнародні економічні відносини, за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини».

Розробник: Скороход І.С. к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами

Рецензент: Романюк Н.І. к.г.н., заступник декана факультету міжнародних відносин

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами

протокол №1 від 30 серпня 2019 р.

Завідувач кафедри: (Бояр А.О.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету міжнародних відносин

протокол № 2 від 4.10. 2019 р.

Голова науково-методичної комісії факультету (Романюк Н.І.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Соціальні та поведінкові науки, Міжнародні економічні відносини, Міжнародні економічні відносини, бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 4
		Семестр 7-й
ІНДЗ: є		Лекції 30 год.
		Практичні (семінарські) 24 год.
		Самостійна робота 58 год.
		Консультації 8 год.
Форма контролю: екзамен		

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Бухгалтерський облік в системі господарського обліку. Правове регулювання бухгалтерського обліку. Принципи бухгалтерського обліку. Завдання та функції бухгалтерського обліку. Класифікація господарських засобів. Класифікація джерел формування господарських засобів. Предмет бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку. Зміст і значення бухгалтерського балансу. Структура балансу. Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення і будова. Подвійний запис, його суть і значення. Синтетичні та аналітичні рахунки. Облік наявності і руху коштів на поточному рахунку в банку. Особливості обліку коштів у іноземній валюті та валютних операцій. Форми безготівкових розрахунків та завдання обліку. Основи побудови обліку доходів і витрат. Методика складання фінансової звітності. Організація бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності. Облік валютних операцій. Облік експортних операцій. Облік зміни курсу валюти (курсової різниці). Позавиробничі витрати під час експорту та їх облік. Облік руху товарів та розрахунків при експорті товарів через посередника. Облік імпорتنих операцій. Умови поставки імпорتنих товарів. Об'єкти оподаткування ввезення на територію України товарів. Оприбуткування імпорتنих товарів. Рахунки для відображення імпорتنих операцій. Форми і порядок розрахунків при імпорті товарів. Формування ціни на імпортні товари. Облік реекспортних та реімпорتنих і бартерних операцій. Облік посередницьких операцій і операцій з давальницькою сировиною. Сутність, завдання та етапи проведення аналізу зовнішньоекономічної діяльності. Аналіз і оцінка фінансового стану учасника ЗЕД. Аналіз розподілу прибутку. Аналіз рентабельності виробництва. Завдання та джерела аналізу фінансово-господарського стану підприємства.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

Студенти повинні знати: понятійно-термінологічний апарат бухгалтерського обліку та облік основних господарських операцій, пов'язаних з організацією

зовнішньоекономічних зв'язків підприємств, методи та засоби аналізу ефективності зовнішньоекономічної діяльності.

Студенти повинні вміти: читати бухгалтерську інформацію по регістрах бухгалтерського обліку, використовувати її при організації зовнішньоекономічних зв'язків, аналізувати фінансову звітність, прогнозувати фінансову стратегію підприємств у галузі зовнішньоекономічної діяльності.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів:**

1. Облік зовнішньоекономічних операцій.
2. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності.

Змістовий модуль 1. Облік зовнішньоекономічних операцій.

Тема 1. Вступ до курсу. Бухгалтерський облік, його сутність та значення.

Бухгалтерський облік в системі господарського обліку. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку. Правове регулювання бухгалтерського обліку. Принципи бухгалтерського обліку. Завдання та функції бухгалтерського обліку. Види господарського обліку. Бухгалтерський облік, його сутність, ціль, функції, основні принципи, завдання, вимоги. Облікова політика підприємства. Предмет бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку. Характеристика методу бухгалтерського обліку і його елементів. Господарські засоби підприємств та джерела їх формування. Господарські процеси як об'єкт обліку. Метод господарського обліку і аналізу. Документальні підстави для бухгалтерського обліку.

Тема 2. Предмет та методичні прийоми бухгалтерського обліку.

Класифікація господарських засобів. Класифікація джерел формування господарських засобів. Предмет бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку: активи, зобов'язання та капітал, господарські процеси: господарські операції. Класифікація активів підприємства. Класифікація капіталу, зобов'язань підприємства. Поняття методу та характеристика методичних прийомів бухгалтерського обліку.

Тема 3. Система рахунків бухгалтерського обліку.

Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення і будова. Подвійний запис, його суть і значення. Хронологічний та систематичний облік. Синтетичні та аналітичні рахунки. Взаємозв'язок між балансом і рахунками. Узагальнення даних поточного б/о. Основні показники господарської діяльності. Принципи оцінки господарських засобів (калькуляція). Облік процесів постачання, виробництва, реалізації, фінансових результатів, використання прибутку.

Тема 4. Організація бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності.

Місце обліку та аналізу ЗЕД в системі управління підприємств. Мета, особливості і функції аналізу. Принципи бухгалтерського обліку (б/о). Предмет б/о у ЗЕД. Господарські засоби підприємств та джерела їх формування. Господарські процеси як об'єкт обліку. Метод господарського обліку і аналізу. Документальні підстави для бухгалтерського обліку. Використання національної та іноземної валюти у обліку. Курсові різниці. Відображення результатів ЗЕД у звітності підприємств. Ревізія (аудит) ЗЕД. Страхування ЗЕД. Оподаткування і податкові пільги у ЗЕД.

Тема 5. Зовнішньоекономічні контракти та особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку.

Законодавча база укладання договорів (контрактів). Необхідні умови укладання та використання договорів. Порядок реєстрації зовнішньоекономічних контрактів. Правила “ІНКОТЕРМС” та їх застосування при підписанні договору. Вплив умов, визначених правилами “ІНКОТЕРМС”, на відображення зовнішньоекономічних операцій у бухгалтерському обліку. Предмет договору (контракту) міжнародної купівлі продажу товару. Строки поставки і якість товару. Ціна і загальна сума контракту. Упаковка та маркування товару. Умови платежу. Обов'язки сторін і здавання-приймання товару за кількістю та якістю. Відповідальність за порушення контракту. Санкції. Підстави звільнення від відповідальності. Форс-мажор. Страхування товарів. Арбітраж. Завершальні статті контракту.

Тема 6. Облік операцій з іноземною валютою. Облік операцій з готівковою валютою. Облік купівлі-продажу валюти на Міжбанківській валютній біржі (МВБ). Валютний курс і курсові різниці. Облік розрахункових операцій. Розрахунок з платежем відразу і розрахунок в кредит. Вибір банку для розрахунків за зовнішньоекономічними операціями. Документальний характер міжнародних розрахунків (фінансові та комерційні документи). Форми міжнародних розрахунків та їх вибір (банківський переказ, документальне інкасо, документарний акредитив, розрахунки за відкритим рахунком, розрахунки з використанням чеків, векселів). Факторингові операції. Валютні ризики.

Тема 7. Облік експортних операцій. Значення обліку у ЗЕД. Концептуальна основа обліку у ЗЕД. Поняття експорту товарів (продукції, послуг). Форми і засоби розрахунків за експорт товарів. Акредитація (реєстрація) суб'єктів ЗЕД. Оформлення вантажної митної декларації (ВМД). Облікова одиниця. Відображення моменту реалізації товарів методом нарахування і касовим методом. Облік зміни курсу валюти (курсової різниці). Позавиробничі витрати під час експорту та їх облік. Облік руху товарів та розрахунків при експорті товарів через посередника.

Тема 8. Облік імпорتنих операцій. Умови поставки імпорتنих товарів. Об'єкти оподаткування ввезення на територію України товарів. Оприбуткування імпорتنих товарів. Рахунки для відображення імпорتنих операцій. Форми і порядок розрахунків при імпорті товарів. Формування ціни на імпортні товари.

Тема 9. Облік реекспортних та реімпорتنих і бартерних операцій. Поняття бартеру у ЗЕД. Оформлення бартерних операцій. Використання попередніх імпорتنих депозитів. Санкції за порушення бартерних угод. Моменти реалізації у бартерних операціях. Рахунки для відображення бартерних операцій. Оподаткування бартерних операцій.

Тема 10. Облік посередницьких операцій і операцій з давальницькою сировиною. Поняття давальницької сировини. Замовник та виконавець операцій з давальницькою сировиною. Віднесення витрат із переробки давальницької сировини. Розрахунок за переробку давальницької сировини і бухгалтерські записи. Методи визначення виручки від реалізації продукції з давальницької сировини (касовий метод, метод нарахування). Розрахунок між українським замовником та іноземним виконавцем у формі бартеру.

Тема 11. Облік інших зовнішньоекономічних операцій. Поняття оренди (лізингу). Інвентарний об'єкт оренди. Види оренди (пряма, типу реалізації, оперативна, фінансова). Облік орендованих наявних фондів. Відображення в обліку фінансової оренди об'єктів основних фондів. Зміст консигнаційних операцій. Відображення у бухгалтерському обліку господарських операцій консигнатора

(підприємства, яке реалізує консигнаційний товар). Бухгалтерський облік реалізації у консигнанта.

Змістовий модуль 2. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 12. Сутність, завдання та етапи проведення аналізу зовнішньоекономічної діяльності.

Сутність, предмет та об'єкт аналізу зовнішньоекономічної діяльності. Методи та завдання аналізу зовнішньоекономічної діяльності. Етапи проведення аналізу зовнішньоекономічної діяльності. Джерела одержання інформації для проведення аналізу ЗЕД підприємства. Показники, що використовуються при аналізі ЗЕД. Роль оцінки ефективності ЗЕД у сучасних умовах. Принципи розрахунку показників ЗЕД.

Тема 13. Аналіз експортних операцій.

Економічна ефективність експорту. Економічний зміст показників ефективності експорту. Економічна ефективність експортних операцій. Інтегральний показник ефективності економічної діяльності підприємства за відповідний проміжок часу та його економічний зміст. Інвестиційний аналіз капіталовкладень. Методи оцінки інвестиційної привабливості капіталовкладень.

Тема 14. Аналіз імпорتنних операцій.

Економічний зміст показників ефективності імпорту. Аналіз рівня виконання зобов'язань за імпортними операціями. Аналіз імпорتنних операцій. Оцінка ефективності імпорتنних операцій.

Тема 15. Аналіз і оцінка фінансового стану учасника ЗЕД. Поняття, види і розподіл прибутку підприємства. Рентабельність. Завдання та джерела аналізу прибутку та рентабельності. Аналіз балансового прибутку. Аналіз прибутку від реалізації товарної продукції. Аналіз результатів від іншої реалізації та позареалізаційної діяльності. Аналіз розподілу прибутку. Аналіз формування та використання фондів економічного стимулювання. Аналіз рентабельності виробництва. Завдання та джерела аналізу фінансово-господарського стану підприємства. Економічна характеристика бухгалтерського балансу. Аналіз стану майна підприємства. Аналіз фінансової стійкості підприємства використання його оборотних засобів. Аналіз стану розрахунків та ліквідності (платоспроможності) підприємства. Аналіз валютної самокупності підприємства.

Структура навчальної дисципліни представляється у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (Семін.)	Конс.	Сам. роб.
Змістовий модуль 1. Облік зовнішньоекономічних операцій.					
Тема 1. Вступ до курсу. Бухгалтерський облік, його сутність та значення.	8	2	2	–	4
Тема 2. Предмет та методичні прийоми бухгалтерського обліку.	6	2	–	–	4
Тема 3. Система рахунків бухгалтерського обліку.	8	2	2	–	4
Тема 4. Організація бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності	7	2	–	1	4
Тема 5. Зовнішньоекономічні контракти та особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку	9	2	2	1	4

продовження таблиці 2

Тема 6. Облік операцій з іноземною валютою	8	2	2	–	4
Тема 7. Облік експортних операцій	8	2	2	1	3
Тема 8. Облік імпорتنих операцій	8	2	2	1	3
Тема 9. Облік реекспортних та реімпорتنих і бартерних операцій.	8	2	2	–	4
Тема 10. Облік посередницьких операцій і операцій з давальницькою сировиною	9	2	2	1	4
Тема 11. Облік інших зовнішньоекономічних операцій	6	2	–	–	4
Разом за змістовим модулем 1	85	22	16	5	42
Змістовий модуль 2. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності.					
Тема 12. Сутність, завдання та етапи проведення аналізу зовнішньоекономічної діяльності	8	2	2	–	4
Тема 13. Аналіз експортних операцій	9	2	2	1	4
Тема 14. Аналіз імпоротної діяльності підприємства	9	2	2	1	4
Тема 15. Аналіз і оцінка фінансового стану учасника ЗЕД	9	2	2	1	4
Разом за змістовим модулем 2	35	8	8	3	16
Усього годин	120	30	24	8	58

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота студента включає:

- підготовку до семінарських занять: виконання усних і письмових завдань, опрацювання основного й додаткового матеріалу;
- систематизацію вивченого матеріалу для написання модульних контрольних робіт, підсумкових тестів.

Користуючись рекомендованою літературою, періодичними виданнями та інтернет-ресурсами вивчити порядок складання консолідованої фінансової звітності та загальні вимоги до розкриття інформації щодо складання консолідованої фінансової звітності; методологічні засади формування інформації про доходи, витрати, фінансові результати, активи і зобов'язання звітних сегментів та її розкриття у фінансовій звітності; обов'язкові реквізити первинних документів; порядок проведення інвентаризації.

Самостійна робота у протягом 7-го семестру охоплює 58 год. Розподіл годин для самостійного опрацювання за тематикою представлено у таблиці 3.

Таблиця 3

Назва теми	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
Тема 1. Вступ до курсу. Бухгалтерський облік, його сутність та значення.	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу з теми «Облікова політика підприємства».	4
Тема 2. Предмет та методичні прийоми бухгалтерського обліку. Балансове узагальнення.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Господарські операції та їх вплив на статті балансу».	4

<p>Тема 3. Система рахунків бухгалтерського обліку.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Облік процесів постачання, виробництва, реалізації, фінансових результатів, використання прибутку».</p>	<p>4</p>
<p>Тема 4. Організація бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Відображення результатів ЗЕД у звітності підприємств».</p>	<p>4</p>
<p>Тема 5. Зовнішньоекономічні контракти та особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Правила “ІНКОТЕРМС” та їх застосування при підписанні договору».</p>	<p>4</p>
<p>Тема 6. Облік операцій з іноземною валютою</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Облік розрахункових операцій». Підготовка до практичних занять.</p>	<p>4</p>
<p>Тема 7. Облік експортних операцій</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Облік руху товарів та розрахунків при експорті товарів через посередника». Підготовка до практичних занять.</p>	<p>3</p>
<p>Тема 8. Облік імпортних операцій</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Форми і порядок розрахунків при імпорті товарів». Підготовка до практичних занять.</p>	<p>3</p>
<p>Тема 9. Облік реекспортних та реімпортних і бартерних операцій.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Оподаткування бартерних операцій». Підготовка до практичних занять.</p>	<p>4</p>
<p>Тема 10. Облік посередницьких операцій і операцій з давальницькою сировиною</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Методи визначення виручки від реалізації продукції з давальницької сировини». Підготовка до практичних занять.</p>	<p>4</p>
<p>Тема 11. Облік інших зовнішньоекономічних операцій</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу з теми «Відображення у бухгалтерському обліку господарських операцій консигнатора». Підготовка до практичних занять.</p>	<p>4</p>

Тема 12. Сутність, завдання та етапи проведення аналізу зовнішньоекономічної діяльності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Показники, що використовуються при аналізі ЗЕД». Підготовка до практичних занять.	4
Тема 13. Аналіз експортних операцій	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Економічна ефективність експортних операцій». Підготовка до практичних занять.	4
Тема 14. Аналіз імпортової діяльності підприємства	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Оцінка ефективності імпортованих операцій». Підготовка до практичних занять.	4
Тема 15. Аналіз і оцінка фінансового стану учасника ЗЕД	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми «Аналіз валютної самокупності підприємства». Підготовка до практичних занять.	4
Разом		58

6. ВИДИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ

Відповідно до навчального курсу студенти виконують індивідуальне науково-дослідне завдання, при підготовці до написання якого вони оволодівають навиками самостійного аналізу всіх ключових розділів теорії економіки, організації та ефективної діяльності суб'єктів ЗЕД, засвоюють методику аналізу суб'єктів ЗЕД, вчать підбирати необхідний матеріал з статистичних джерел, систематизувати його та робити відповідні висновки. Призначення індивідуального завдання – закріпити необхідну сукупність теоретичних і практичних знань обліку та аналізу зовнішньоекономічної діяльності.

Працюючи над індивідуальним завданням, треба пам'ятати, що його цінність значною мірою залежить від висновків, які студент зробить самостійно на основі обробки теоретичних матеріалів.

Індивідуальне науково-дослідне завдання повинне бути подане на перевірку не пізніше ніж за десять днів до початку екзамену. Після рецензування викладачем, якщо робота має окремі недоліки, вона мусить бути перероблена. Робота повертається студенту для виправлення помилок і додаткової проробки матеріалу, що вивчається в письмовому вигляді, після чого вона вдруге подається викладачу на перевірку.

З дисципліни “Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності” виконується індивідуальне завдання, яке складається з двох частин, перша з яких

присвячена складанню зовнішньоекономічного контракту купівлі-продажу, а друга – розв’язанню п’яти задач.

Для виконання першої частини необхідно скласти зовнішньоекономічний контракт купівлі-продажу. Якщо номер студента в журналі парний, то студент складає контракт, у якому українське підприємство здійснює імпорту продукції, а якщо непарний – то українське підприємство здійснює експорт продукції.

Номер варіанту із задачами повинен співпадати з номером по списку журналу.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Розділ балів представлений у таблиці 4.

Таблиця 4

Модуль 1											
ЗМ 1								ЗМ 2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12
2	2	2	2	2,5	2,5	2,5	2,5	3	3	3	3

продовження таблиці 4

Модуль 2	Модуль 3 Модульний контроль		Сума балів
ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	100
10	30	30	

Критерії оцінювання

Оцінка студента складається шляхом сумування балів за: рівень відповідей на семінарських заняттях та написанні МКР.

Робота студента на семінарському занятті оцінюється максимально у 3 бали, втім: виступ – до 2 балів (розширений виступ із дискусією – 2,5, доповідь – 1, повідомлення – 1 бали); участь у дискусії – 0,5 бали. Кількість балів, отримана на семінарі визначається і оголошується вкінці заняття, враховуючи доповнення та інші види науково-аналітичної активності студента. Після освоєння змістового модуля передбачено написання модульної контрольної роботи, яка оцінюється до 30 балів.

Студент отримує позитивну оцінку, якщо він повністю виконав навчальну програму з дисципліни, атестований за результатами змістового модулю, успішно виконав усі передбачені цією програмою контрольні роботи, набрав відповідну кількість балів за роботу на семінарських заняттях, самостійну роботу. Підсумковий контроль проходить у формі екзамену, за складання якого студент може отримати максимум 60 балів. Студент обов’язково складає екзамен у тому разі, якщо набрав менше 75 балів протягом семестру, або якщо не згідний з балами, які набрав. У

такому разі, бали за модульні контрольні роботи анулюються, залишаються бали за поточне оцінювання. Загальна сума балів за курс – 100. Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання.

Шкала оцінювання знань студентів

Таблиця 5

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Багрова І. В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств. Підручник для вузів. – К.: Центр навчальної літератури, 2014. – 580 с.
2. Бутинець Ф.Ф. та ін Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності / За ред. проф. Бутинця Ф.Ф, 2-ге видання.- Житомир: ПП „Рута”, 2011. – 544с.
3. Бутинець Ф.Ф., Жигалей І. В. Облік зовнішньоекономічної діяльності /За ред. проф. Бутинця Ф.Ф, 3-те видання.- Житомир: ПП „Рута”, 2016. – 388 с.
4. Валютні операції: порядок здійснення та облік. – Харків: Фактор, 2008. – 256 с.
5. Вічевич А.М. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник. – Львів: Афіша, 2014. – 140 с.
6. Голов С. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами. Практичний посібник / Голов С., Костюченко В. –К, Лібра, 2011.– 840 с.
7. Голов С. Фінансовий облік: Підручник / С.Голов, В. Костюченко, І. Кравченко, Г.Ямборко. – К.: Лібра. 2015.– 976 с.
8. Кадуріна Л.О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. Навчальний посібник. – К.: Видавничий Дім „Слово”, 2016. – 288 с.
9. Кузьмінський Ю.А. Облік і аналіз ЗЕД: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2011. – 396 с.
10. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навч. Посібник / Г.О. Король, Н.Г. Шпанковська, Р.Б. Сокольська та ін.; За ред. д.е.н., проф. К.Ф. Ковальчука. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2011. – 172 с.
11. Облік та аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навч.-метод. пос. / Ю.А. Кузьмінський, В.Г. Козак, Л.І. Лук’яненко та ін.; – К. – КНЕУ, 2011. – 179 с.

Додаткова література:

12. Білуха М.Т. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К., 2010. – 692 с.
13. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – 2-ге вид. і доп. і перероб. – Житомир: ЖІТІ, 2015. – 640 с.
14. Загородній А.Г., Партин Г.О., Пилипенко Л.М. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики: Підручник. – 4-те вид. і доп. і перероб. – К.: Знання, 2017. – 550 с.
15. Голов С. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами:

- Практичний посібник. / С. Голов, В. Костюченко. -К.: Лібра, 2014.–880с.
16. Грабова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посіб. / За ред. М.В. Жутельського. – 6-те вид. і доп. і перероб. – К.: А.С.К., 2009. – 272 с.
  17. Теорія бухгалтерського обліку / Б.Ф. Усач, Р.К. Шурленкова: Навч. посіб. – К.: Знання, 2014. – 301 с.
  18. Малюга Н.М. Бухгалтерський облік: теорія й методологія, перспективи розвитку: Монографія. - Житомир, ЖДТУ. 2005. - 532 с.
  19. Барсегян А.А. Технология данных Data Mining, Visual Mining, Text Mining, OLAP. – СПб.: БХВ-Петербург, 2007. – 384 с.
  20. Боровиков В.П. Популярное введение в программу STATISTICA. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2008 – 267 с.
  21. Куприенко Н.В. Статистика. Методы анализа распределений. Выборочное наблюдение. – СПб.: Изд-во Политехн.ун- та, 2009. – 138 с.
  22. Бизнес аналитика: от данных к знаниям / Н. Б.Паклин, В.И. Орешков – СПб: Изд. Питер, 2009. – 624 с.
  23. Сигел Ф. Эндрю. Практическая бизнес -статистика.: Пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2008. – 1056 с.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Предмет та об'єкти обліку і аналізу ЗЕД.
2. Основні завдання обліку і аналізу ЗЕД, принципи ЗЕД.
3. Суб'єкти ЗЕД та порядок їх реєстрації.
4. Значення, зміст та структура зовнішньоекономічного контракту.
5. Особливості укладання та виконання договорів в зовнішньоекономічній діяльності.
6. Відображення в обліку зобов'язань за зовнішньоекономічними контрактами.
7. Курсові різниці: поняття, порядок визначення та відображення в обліку.
8. Рахунки в банках в іноземній валюті: види, порядок відкриття, відображення операцій в бухгалтерському обліку.
9. Операції з готівковою іноземною валютою та відображення їх в бухгалтерському обліку.
10. Основні види та форми розрахунків по зовнішньоекономічних операціях
11. Кредитні операції: поняття, форми. Відображення в бухгалтерському обліку операцій по кредитах банків.
12. Митні процедури та порядок формування митної вартості.
13. Документальне забезпечення експортно-імпортних операцій.
14. Обмеження строків розрахунків за експортно-імпортними операціями.
15. Імпортні операції: поняття, передумови здійснення. Обмеження на здійснення імпорту.
16. Бухгалтерський облік здійснення імпортних операцій за умови прямого виходу підприємства на зовнішній ринок.
17. Особливості обліку імпорту робіт, послуг.
18. Облік авансів, сплачених іноземному постачальнику.
19. Експортні операції: поняття, види, передумови здійснення. Формування вартості експортних товарів.
20. Бухгалтерський облік операцій з експорту товарів (продукції) за умови прямого виходу підприємства на зовнішній ринок.
21. Облік операцій з експорту робіт, послуг.
22. Облік авансів, одержаних від іноземних покупців.
23. Облік лізингових операцій.
24. Облік реекспортних операцій.

25. Облік реімпорتنих операцій.
26. Консигнаційні операції: поняття, учасники, передумови здійснення, особливості обліку.
27. Комісійні операції: поняття, учасники, передумови здійснення, особливості обліку.
28. Облік комплексного будівництва об'єктів за кордоном, надання та отримання технічної та гуманітарної допомоги.
29. Облік міжнародних автотранспортних перевезень.
30. Облік валютних операцій, пов'язаних з формуванням та рухом статутного капіталу.
31. Облік розрахунків з відрядження за кордон.
32. Зустрічна торгівля та її форми.
33. Облік компенсаційних операцій.
34. Поняття та облік бартерних операцій.
35. Поняття давальницької сировини та сутність операцій з нею.
36. Порядок обліку операцій з давальницькою сировиною.
37. Організація та ведення обліку зовнішньоекономічних операцій з підприємствами, зареєстрованими в офшорних зонах.
38. Бухгалтерська фінансова звітність.
39. Статистична звітність.
40. Декларація про валютні цінності, доходи та майно, що знаходяться за межами України.
41. Зміст, завдання та методи економічного аналізу в сфері зовнішньоекономічних зв'язків.
42. Аналіз експортних операцій.
43. Оцінка ефективності експортних операцій.
44. Аналіз імпорتنих операцій.
45. Оцінка ефективності імпорتنих операцій.
46. Аналіз фінансового стану підприємства-контрагента.
47. Зміст двобічної форми ведення бухгалтерських рахунків.
48. Документи, необхідні для відкриття валютного рахунку та здійснення купівлі-продажу безготівкової іноземної валюти.
49. Організація обліку продажу іноземної валюти.
50. Структура бухгалтерських рахунків у балансовій системі.
51. Бухгалтерські програми щодо ведення бухгалтерського обліку розрахунків.
52. Організація бухгалтерського обліку на валютному рахунку.
53. Регулювання ЗЕД в Україні.
54. Організація аналітичного обліку на валютному рахунку.
55. Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку ЗЕД на території України.
56. Особливості організації бухгалтерського обліку відкриття окремих рахунків та субрахунків аналітичного обліку.
57. Паралельне ведення обліку (в іноземній та національній валюті).
58. Поняття валютних цінностей та операцій з ними.
59. Види валютних рахунків.
60. Класифікація мита, митних тарифів, тарифних ставок.
61. Порядок формування цін в ЗЕД.
62. Види знижок у світовій торгівлі.
63. Види цін в ЗЕД.
64. Порядок проведення розрахунків банківським переказом.
65. Які бухгалтерські записи здійснюються при оплаті товару за договором купівлі-продажу і переході його у власність покупця?
66. Розкрити зміст принципу реальної оцінки майна та зобов'язань.
67. На яких бухгалтерських рахунках ведеться облік сум в іноземній валюті?
68. На який валютний рахунок зараховується експортна виручка?

69. Основні елементи бухгалтерського рахунку.
70. Розрахунки у формі інкасо.
71. Назвати умовні терміни для позначення характеру операції.
72. Які бухгалтерські записи здійснюються при поверненні товару постачальнику відповідно до умов договору купівлі-продажу?
73. Розкрити зміст понять: основна діяльність, операційна діяльність, інвестиційна діяльність, фінансова діяльність.
74. Назвати періоди, за які здійснюється перерахунок заборгованості в іноземній валюті для визначення курсових різниць.
75. Зміст понять: позиковий валютний рахунок, депозитний валютний рахунок, тимчасовий поточний рахунок в іноземній валюті.
76. На якому рахунку ведеться синтетичний облік готівкової іноземної валюти?
77. Назвати кількісні і якісні характеристики рахунку бухгалтерського обліку.
78. Спрощений вигляд бухгалтерського рахунку:
79. На якому позабалансовому рахунку обліковуються договірні зобов'язання? Призначення цього рахунку.
80. Методи котирування валютних курсів.
81. Розкрити зміст понять: монетарні і немонетарні статті.
82. Розкрити на прикладі порядок заповнення облікових реєстрів по коштах на валютних рахунках.
83. Розкрити сутність «облікові реєстри по операціях з готівковою іноземною валютою».
84. Основні етапи проведення аналізу бізнес-процесів.
85. Основні категорії бізнес-аналітики.
86. Поняття інформації, види інформації.
87. Специфічні особливості аналітичної інформації.
88. Звітність та стандартні схеми потоків аналітичної інформації.
89. Сучасні методи бізнес-аналітики.
90. Статистичне оцінювання ефективності бізнес-процесів.